

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Poročilo o izvajanju Celovitega strateškega projekta razogliččenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo za obdobje januar – december 2025

Ljubljana, 21. maj 2026

Vsebina

Povzetek namena in ciljev projekta in poročilo o njegovem izvajanju.....	3
Ključne ugotovitve izvajanja projekta (za celotno obdobje izvajanja projekta na temelju poročila Climate KIC)	5
Doseganje ciljev, izvedene aktivnosti, rezultati in identificirani izzivi	7
Priporočila za doseganje sistemske preobrazbe na področju razogljičenja in krožnosti:	16
Predlogi za operacionalizacijo priporočil:	18

Povzetek namena in ciljev projekta in poročilo o njegovem izvajanju

Namen in cilji projekta

Celoviti strateški projekt razogljčenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (Deep Demonstration) je **projekt Vlade RS**, ki se izvaja na podlagi Dogovora o sodelovanju Republike Slovenije in EIT Climate KIC¹ iz leta 2019. Vlada RS je v zvezi z njegovim izvajanjem sprejela naslednje sklepe:

- november 2019: naložila MOP, da pripravi Načrt izvedbe projekta
- september 2021: sprejela Načrt izvedbe (nato podpis pogodbe, 2-fazni pristop, konkretne aktivnosti za 1. fazo).
- oktober 2022: sprejela poročilo o izvedbi 1. faze in Načrt izvedbe 2. faze (podpis aneksa s konkretnimi aktivnostmi za 2. fazo). S tem sklepom je koordinacijo projekta prevzelo Ministrstvo za javno upravo.
- april 2023: imenuje delovno skupino, ki jo sestavljajo državni sekretarji ministrstev (13). Marca 2024 je bil prvič sprejet sklep o spremembah sklepa o ustanovitvi delovne skupine za usmerjanje izvajanja Celovitega strateškega projekta razogljčenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (št. 02401-7/2023/13), 17. oktobra 2024 pa je bil sklep spremenjen drugič (št.: 02401-7/2023/20).
- Vlada RS se je s sklepoma 35404-3/2024/3 (23. 05. 2024) in 35404-2/2025/3 (12. 06. 2025) seznanila s poročilom o izvajanju projekta v letih 2023 in 2024.

Namen projekta: projekt je razvojno – raziskovalni in je namenjen razvoju in vpeljavi inovativnih pristopov za dvig usposobljenosti in kapacitet za sistemsko inoviranje v državni upravi ter širše tudi v drugih skupinah deležnikov. S tem je izvedba projekta podprla Slovenijo pri doseganju izrazito medsektorskih podnebnih ciljev z uvajanjem načel krožnega gospodarstva.

Izhodišče: podnebne spremembe so kompleksen izziv, ki zahteva sistemske rešitve. Zato moramo okrepiti sposobnost za sistemsko inoviranje. To je pristop, ki pomaga identificirati takšne kompleksne probleme in zanje poiskati rešitve znotraj določenega sistema. Ob tem skuša analizirati tudi vplive teh rešitev na posamezne dele sistema. Za to je potrebno celovito razumevanje značilnosti sistema, vključevanje deležnikov in nenehno učenje.

Metoda: v okviru projekta za sistemsko inoviranje uporabljamo metodologijo Deep Demonstration, ki so jo razvili v EIT Climate KIC.

Časovni okvir: november 2021 – september 2022 (1. faza) ter oktober 2022 – februar 2026 (2. faza)².

Finančni vir: združena sredstva Sklada za podnebne spremembe in EIT Climate KIC v skladu s **Pogodbo o opravljanju storitev raziskav in razvoja št. 2550-21-311050**, sklenjena med MOPE in **EIT Climate-KIC Holding B.V.** Februarja 2025 je bil k pogodbi sklenjen aneks k pogodbi v katerem sta pogodbeni strani soglašali, da se v predvidenem finančnem okviru smiselno prestrukturirajo delovni sklopi projekta in da se izvajanje podaljša do februarja 2026. Finančni okvir izvajanja projekta je ostal nespremenjen. Medresorska delovna skupina na ravni državnih sekretarjev za usmerjanje izvajanja Celovitega strateškega projekta razogljčenja Slovenije preko prehoda v krožno

¹ [Skupnost znanja in inovacij](#) (večinski lastnik je zasebna ustanova, ki deluje v javnem interesu) je ustanovljena z namenom, da podpre napore za brezogljčno in podnebno odporno družbo.

² Izvajanje projekta je podaljšano do februarja 2026, pri čemer so bile do konca leta 2025 zaključene vse projekte aktivnosti, v letu 2026 tečejo le administrativne aktivnosti povezane z zaključevanjem projekta.

gospodarstvo se je s predlaganimi spremembami seznanilo na 4. sestanku te delovne skupine, ki je bil 22. oktobra 2024.

Usmerjanje izvajanja projekta: Medresorska delovna skupina na ravni državnih sekretarjev (sodelujoča ministrstva: MOPE, MJU, MGTŠ, MVZI, MVI, MKGP, MZI, MKRR, MzEZ, MF, MSP, MDP) in operativna delovna skupina, ki so jo poleg naštetih sestavljali tudi predstavniki drugih ministrstev.

Trije ključni cilji projekta

1. **Podpora razogljičenju ključnih verig vrednosti: graditvena, prehranska, mobilnost, in predelovalne industrije³ z ukrepi krožnega gospodarstva.**
Podpora poteka z vzpostavitvijo t. i. portfelja inovativnih aktivnosti, ki zajema že obstoječe, uveljavljene projekte in aktivnosti, med katerimi se nato vzpostavlja nove povezave, išče sinergije in razvija nove inovativne rešitve. Po vzpostavitvi portfelja se nadaljuje z upravljanjem portfelja in izvajanjem ukrepov, kjer postane ključno lastništvo ministrstev in drugih relevantnih deležnikov.
2. **Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja: podjetništvo, izobraževanje, oblikovanje politik in financiranje.**
K sistemskim rešitvam v ključnih vrednostnih verigah prispevajo tudi rešitve, ki se vzporedno identificirajo na horizontalnih področjih.
3. **Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov, predvsem javnega sektorja, da bo boljše oblikoval in izvajal ukrepe za razogljičenje družbe in prehod v krožno gospodarstvo.**
Tekom celotnega projekta bomo preko delavnic, usposabljanj, z učenjem, itd. dosegli, da bodo deležniki po zaključku projekta lahko samostojno uporabljali metodo systemskega inoviranja namesto klasičnega nepovezanega, projektne in silosnega pristopa oblikovanja politik in ukrepov.

Pri izvajanju aktivnosti v okviru teh ključnih stebrov projekta je velik poudarek tudi na horizontalni **aktivnosti osmišljanja in učenja**, ki temelji na dveh mehanizmih:

- **Teorija sprememb:** predstavlja Načrt ukrepov, izraženih z željenimi spremembami, ki se morajo zgoditi na identificiranih področjih, če želimo doseči ciljno stanje.
- **Okvir spremljanja, ocenjevanja in učenja:** sestavljajo metodologije za spremljanje napredka (na sistemski ravni, na ravni projekta in na ravni portfelja) in preverjanje ali rezultati prispevajo k spremembam in doseganju ciljev iz Teorije sprememb.

³ Zaradi zahtevnosti procesa oblikovanja portfelja je bila sprejeta odločitev, da se osredotočimo na štiri verige vrednosti in ne obravnavamo tudi gozdno-lesne verige, ki je bila vključena v prvotni načrt projekta.

Ključne ugotovitve izvajanja projekta (za celotno obdobje izvajanja projekta na temelju poročila Climate KIC)

Projekt je bil zasnovan celostno z razumevanjem kompleksnosti prehoda v razogljčenje in krožnost v Sloveniji. Namesto tradicionalnega pristopa, usmerjenega v posamezne aktivnosti je uvedel sistemsko, portfeljsko logiko in procese osmišljanja za vzpostavitev zank za učenje. S tem smo gradili skupno razumevanje, testirali nove načine dela in krepili pogoje, ki so potrebni za dolgoročno preobrazbo družbe. To nam je omogočilo dragocene uvide v izzive in priložnosti, ki jih terja tovrstna preobrazba.

Ključne ugotovitve tega procesa, ki temeljijo na analizi rezultatov projekta glede na Teorijo sprememb⁴ potrjujejo vsebinsko ustreznost uporabljenih predpostavk. Hkrati pa je analiza tudi izpostavila, da so bile določene predpostavke opredeljene preveč ambiciozno, predvsem tiste, **glede zmogljivosti, sodelovanja in hitrosti preobrazbe**. Sodelovanje med deležniki je zahtevalo več časa in pozornosti, kot je bilo sprva načrtovano, saj organizacijska kultura in obstoječi procesi še ne omogočajo širokega uvajanja inovativnih pristopov. Kljub temu pa je v sistemu mogoče opaziti nekatere zgodnje signale sprememb, vključno z naraščajočim zanimanjem za področje sistemskega mišljenja, testiranja politik in čez ministrskega sodelovanja.

V okviru projekta sta bili izvedeni tudi dve anketi (leta 2023 in 2025) o najpomembnejših spremembah uvajanja krožnih praks. Predvsem iz zadnje ankete so razvidne izrazite potrebe po institucionalizaciji sistemskega sodelovanja in inoviranja.

- Ključni uvidi na sistemski ravni

- Na sistemski ravni, ki sicer presega vpliv izvajanja tega projekta, je viden napredek Slovenije na poti preobrazbe v smeri razogljčenja/krožnosti, vendar je ta neenakomeren in s strukturnimi izzivi. Ob tem se kaže priložnost za še bolj **usklajene, dolgoročne strategije in, politike, ki jim sledi tudi financiranje**.
- Delovanje ostaja razdrobljeno:
 - Zaradi silosnega delovanje se delo lahko podvaja oziroma kljub naporom v sistemu ostajajo vrzeli, ki bi zahtevale sodelovanje/povezovanje. To pa hkrati predstavlja veliko priložnost za bolj sistemski pristop: z več povezovanja in voditeljstva se lahko ustvarijo močnejši učinki in najdejo hitrejši poti do rešitev.
 - Zmogljivosti (tehnične, finančne, organizacijske, sodelovalne) za sistemsko delovanje med institucijam bi bilo dobro bolje in enakomerno razvijati. To je torej področje kjer so potrebne nadaljnje krepitve t.i. mehkih veščin, ki so potrebne za boljše sodelovanje, uvajanje inovacij, testiranje, itd.
 - Odločanje, ki temelji na dokazih, je treba okrepiti, tako kot tudi prakse spremljanja, vrednotenja, ocenjevanja napredka in osmišljanja.
 - Veliko prostora za napredek se kaže tudi pri odpravi ovir na operativni ravni in posodobitvi administrativnih procesov, krepitvi lastništva in prehodu v dolgoročno razmišljanje. Vse to bo omogočilo boljše kontinuiteto dela in bo prispevalo k oblikovanju usklajenega okvira spodbud.
 - Projektni načini financiranja ne podpirajo stalnega razvoja/nadgradnje rezultatov dela, zato bi bilo koristno spodbuditi boljše izmenjavo izkušenj in

⁴ Glede na leto 2022, ko smo pripravili Teorijo sprememb je opaziti nekaj bistvenih sprememb, ki spreminjajo globalni kontekst, kar vpliva tudi na prioretizacijo aktivnosti, pa tudi oblikovanje predpostavk o delovanju sistema. Med takimi bistvenimi spremembami je posebej treba izpostaviti, da zaradi naraščanja vprašanja varnosti, podnebne spremembe niso več prednostno vprašanje.

spoznanj med institucijami (npr. nadaljevanje financiranja pristopa, ki so ga razvili na MVZI in vključevanje širšega ekosistema njihovih deležnikov v njihovo delo).

- Kljub naštetim priložnostim za napredek, pa je bilo ob izvedbi projekta že mogoče zaznati pozitivne spremembe, kot na primer:
 - okrepljeno sodelovanje med različnimi deležniki;
 - večje zanimanje za oblikovanje skupnosti za prakso, skupnih vizij in pristopov (npr. sodelovanja SPIRIT in SPS pri oblikovanju krožnih meril za razpise);
 - zanimanje za testiranje in uvedbo novih pristopov (npr. MVZI želi pri svojem delu uporabiti pristop vzpostavljanja skupnosti za prakso, MJU z uvajanjem pristopa laboratorija politik);
 - rast zanimanja za uvajanje sistemskega mišljenja in portfeljskega pristopa pri obravnavi izzivov in oblikovanju rešitev (npr. udeleženci srečanj skupnosti za prakso so izrazili interes za izobraževanja/usposabljanja s področja uporabe orodij sistemskega mišljenja in inoviranja).

- Ključni uvidi na ravni portfeljev

- Na vseh področjih verig vrednosti je mogoče opaziti »žepe« inoviranja. Ti lahko predstavljajo pomembno razvojno priložnost, če bodo v prihodnje bolj(e) vpeti v portfelje. Krepitev čezsektorskega sodelovanja in trajnih struktur upravljanja portfeljev bi omogočila boljši izkoristek teh potencialov.
- Sodelovanje na ravni portfeljev postaja bolj konkretno in usmerjeno v rešitve, zato izkazuje drugačno kakovost od tistega na strateški ravni. Za bolj učinkovito izvajanje portfeljskega pristopa je pomembno medsebojno razumevanje in poenotenje glede zelenih sprememb v sistemu. V sistemu so že vidni posamični primeri proaktivnosti in prevzemanja odgovornosti, kar je dobro izhodišče za gradnjo zaupanja in krepitev sistemskega učenja. S prenosom teh pozitivnih premikov bo mogoče bolje izkoristiti obstoječe kapacitete (kadrovske, časovne, finančne).
- V primeru portfelja za grajeno okolje se pokazalo, da sta energija in volja zunanjih deležnikov za testiranje in oblikovanje novih rešitev veliki in pomembni. To kaže na pomemben potencial, ki ga lahko ob podpori ustreznega voditeljstva javna uprava strateško vključi v procese. S tem bo mogoče podpreti inovativne pristope in premike ter omogočiti dostop do sicer razdrobljenih virov financiranja.
- Pri pripravi prehranskega portfelja so se pokazala ključna sistemsko vprašanja in izzivi, proces pa je omogočil tudi boljše razumevanje povezal v prehranski verigi. Pridobljeni uvidi in znanje so dobra osnova za nadgradnjo obstoječih strategij in instrumentov, da postanejo močan vzvod za sistemsko delovanje in preobrazbo.
- Na področju mobilnosti se je pokazalo, da je uporaba sistemskih orodij in pristopov uporabna in primerna tudi pri običajnih procesih priprave strategij. Učenje in osmišljanje na osnovi izkušenj iz priprave prejšnjih dveh portfeljev sta privedla do enostavnejšega in bolj izvedljivega portfelja, ki je bil namenjen krepitvi zmogljivosti ministrstva v za sistemsko delovanje in odzivanje, kar bi doprineslo k bolj učinkovitemu izvajanju nastajajoče Državne celostne prometne strategije.
- Na področju kritičnih surovin smo v procesu priprave dveh pilotnih projektov prepoznali izjemen potencial, ki ga ima Slovenija, saj lahko za obe identificirani področji sklene verigo vrednosti. Kljub temu pa je v sistemu tudi več področij s potencialom za izboljšave. Denimo pri dvigu zmogljivosti za reševanje kompleksnih izzivov in bolj povezanem financiranju, ki je hkrati tudi bolj prožno glede stopenj TRL. Na področju redkih zemelj je pomembno tudi izboljšanje dostopa do podatkov/njihovi sledljivosti, vzpostaviti je treba tudi ustrezen pristop na področju izdaje okoljskih dovoljenj in pri usklajevanju interesov gospodarskih in raziskovalnih institucij.

- Zeleno javno naročanje je prepoznano kot horizontalno področje, ki lahko predstavlja močan vzvod za krepitev trga krožnih/zelenih izdelkov/praks.
- **Ključne ugotovitve na ravni stebrov preobrazbe**
- Delo v sklopu *Laboratorija politik* je potrdilo, da so novi pristopi s katerimi presegamo silosno delovanje pravi za spopadanje s kompleksnimi izzivi. Za dvig kompetenc na področju inoviranja se je pomembno pokazalo učenje skozi prakso. Pri reševanju izzivov so za napredek pomembni: jasno lastništvo, odprtost v razmišljanju, zgodnje vključevanje deležnikov, uporaba novih pristopov za reševanje izzivov in krepitev funkcije testiranja/eksperimentiranja, redno prilagajanje procesa in jasna komunikacija naslednjih korakov..
 - *Podjetništvo* je bistvenega pomena za preobrazbo, zato je pomembno zagotoviti boljše usklajevanje javnih instrumentov, krepitev institucionalne zmogljivosti in sistemske koordinacije. V jedru aktivnostmi tega sklopa je bilo opolnomočenje institucij za razvoj in prilagajanje krožnih meril. Kljub temu, da v proces soustvarjanja ni bilo mogoče vključiti vseh institucij, je nastala metodologija, ki omogoča boljše opredeljevanje prioritet na področju krožnosti in lažje usklajevanje priprave razpisov/investicij. Za njeno sistematično uporabo in spremljanje vpliva in učinkov bi bilo smiselno vzpostaviti koordiniran pristop. V ekosistemu zagonskih podjetij so bila identificirana tudi takšna, ki razvijajo rešitve s pomembnim potencialom zmanjševanja emisij toplogrednih plinov.
 - Sodelovane na področju *visokega šolstva* je pokazalo, da orodja, kot je *osmišljanje*, krepijo in razvijajo zmogljivosti sistemskega mišljenja v timu. Uvajanje portfeljskega pristopa je razumevanje strateškega dela premaknilo od želje po pripravi popolnih dokumentov do vodenja/podpore procesu, ki spodbuja/omogoča sistemske spremembe. Doseženi premiki so dragoceni in kažejo, da je mogoče tudi v kompleksnem institucionalnem okolju graditi zmogljivosti za sistemske spremembe, kljub temu pa je treba še nadgrajevati povezovanje z drugimi ključnimi podsitemi in tako povečati sistemske učinke. Uspešno sodelovanje s Stičiščem za oblikovanje politik pri reševanju izziva za mikrodokazila potrjuje, da je mogoče najti ravnovesje med inovativnimi spremembami, ki pa so istočasno dovolj varne za vključene deležnike.

Doseganje ciljev, izvedene aktivnosti, rezultati in identificirani izzivi

Doseganje ciljev projekta (za celotno obdobje)

Podrobnejši prikaz rezultatov projekta in njihov prispevek k doseganju ciljev projekta je v preglednici, kjer je povzeto spremljanje po izbranih KPI.

1. *Podpora razogljičenju ključnih verig vrednosti*

Cilj je delno dosežen, saj pri nobenem od pripravljenih portfeljev ni prišlo do aktivacije. Kljub temu, je bil na tem področju dosežen pomemben napredek, ki predstavlja dobro osnovo za prihodnje ukrepe in odločanje. Ključni dosežki vključujejo:

- portfelj za graditveno verigo vrednosti, ki vključuje 9 skupin ukrepov s podukrepi in predstavlja celovit pristop k preobrazbi sektorja;
- celovit portfelj za prehranski sistem, ki vsebuje več kot sto ukrepov in strokovno poročilo »Innovations in food systems in the context of climate change«, ki ponuja priporočila za razvoj prehranskega sistema v pogojih podnebnih sprememb;
- prispevek k novi Državni celostni prometni strategiji: oblikovan je predlog vizije, pregled in nadgradnja specifičnih ciljev po opredeljenih kategorijah vizije, pripravljen portfelj in identificiran izziv za reševanje s pristopom laboratorija politik. Pripravljeno je

tudi poglobljeno poročilo glede stanja in razvoja mobilnostnega sistema za področja fizične mobilnosti, prostorske bližine in digitalne povezljivosti;

- »scoping« poročilo za področje kritičnih surovin in dve študiji izvedljivosti za pilotna projekta za redke zemlje in fosfor;
- ključen dosežek procesa obravnave posamičnih verig vrednosti je bila tudi povezanost in sodelovanje deležnikov.

2. **Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na *horizontalna področja*: podjetništvo, izobraževanje, oblikovanje politik in financiranje.**

Cilj je deloma dosežen, saj na področju podjetništva še nismo uspeli vzpostaviti koordiniranega pristopa za uporabo predlagane metodologije in meril ter posledično spremljanja vpliva in učinkov. Kljub temu, pa pri doseganju tega cilja ugotavljamo napredek zaradi naslednjih rezultatov:

- uspešna je bila uporaba pristopa laboratorija politik, saj je neposredno prispeval k oblikovanju skupne definicije mikrodokazil (v sodelovanju z ekipo Stičišča za oblikovanje politik na MJU). Nastala definicija je rezultat je vključen v novelo Zakona o visokem šolstvu, kar potrjuje neposreden prispevek projekta na zakonodajo;
- s pristopom laboratorija politik smo podprli tudi MKGP pri oblikovanju zasnove razpisa za svetovanje osebju v javnih zavodih glede priprave zdravih, okusnih obrokov iz trajnostno pridelanih ekoloških in lokalnih živil;
- identificirali smo izziv za področje mobilnosti (mobilnostni načrti) in ga začeli reševati (z ekipo SOP na MJU). Reševanje izziva se nadaljuje tudi po izvajanju projekta;
- pripravljen je okvir z metodologijo za konsistentno zasnovo in spremljanje učinkov razpisov in priporočil za odpravo identificiranih vrzeli;
- ocena poročil devetih zagonskih podjetij (na področjih grajenega okolja, prehranskega sistema in mobilnosti), ki so bila vključena v proces uporabe orodja CIF za oceno potenciala za razogljčenje;
- oblikovana eVodnik za ozelenitev visokega šolstva in ePojmovnik (zeleni slovar);
- portfelj po metodi Deep Demonstration za usmerjanje in spremljanje pilotnih projektov, ki jih univerze izvajajo v okviru NOO;
- vsebine krožnega gospodarstva vključene v razpis MVI, za podporo pristopov razvoja in krepitev kompetenc za trajnostni razvoj učečih se v VIZ.

3. **Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov.**

Cilj je dosežen z/s:

- izvedbo delavnic v okviru delovnih sklopov oblikovanje javnih politik z uporabo orodja »laboratorij politik«, podjetništva in izobraževanja;
- predstavitvami koristi uporabe orodij systemskega pristopa pri različnih skupinah deležnikov (MKRR, posredniška telesa, itd.);
- izvedbo šestih srečanjih Skupnosti za prakso na področju upravljanja - projekt Razogljčimo Slovenijo z modelom systemskega pristopa Deep Demonstration.

Izvedene aktivnosti, doseženi rezultati in identificirani izzivi (v letu 2025)

Delovni sklop: Oblikovanje, sestava in dinamično upravljanje portfelja

Veriga vrednosti mobilnost

Delo na tem področju je bilo zasnovano kot podpora MOPE pri pripravi Državne celostne prometne strategije (DCPS). Rezultati dela v okviru projekta (predlog vizije, strokovna izhodišča, posvetovanja z deležniki, portfelj ukrepov) so bili predvideni kot »vhodni podatek« za DCPS. Ambicija je bila tudi ta da se prične aktivacija predlaganega portfelja ukrepov in da se pristopi k reševanju izziva s pristopom laboratorija politik.

Aktivnosti so se pričele v drugi polovici 2024 z opredelitvijo korakov/mejnikov, sodelujočih deležnikov in strokovnih inštitucij ter izvedbo prvih delavnic in izdelanimi osnutki strokovnih poročil. Spodnja preglednica pa prikazuje ključne dogodke v letu 2025.

Portfelj mobilnost – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Drugi sestanek mednarodnega strokovnega panela (prispevek k dopolnitvi predloga vizije in k zasnovi druge delavnice, predlogi primerov iz tujine, ki bi lahko bili relevantni za Slovenijo)	9. 01. 2025	12
Izvedena druga delavnica z deležniki za opredelitev ciljev	11. 02. 2025	33
Predstavitve vizije in portfelja sodelujočim deležnikom in predstavnikom relevantnih ministrstev	24. 04. 2025	22
Predstavitve rezultatov vodstvu MOPE in preverjanje možnosti za aktivacijo portfelja	17. 07. 2025	10

Rezultati

- Izdelan portfelj aktivnosti, ki izhaja iz področij, ki so bila vključena v predlogu vizije in za katera so udeleženci februarских delavnic razvijali predloge. Portfelj vključuje aktivnosti na treh področjih za katerega se je po analizi rezultatov delavnice pokazalo, da predstavljajo zanimiva področja za učenje. Aktivacija portfelja bi ministrstvo opolnomočila za bolj učinkovito izvajanje nastajajoče DCPS.
- Pričetek obravnave izziva v povezavi z mobilnostnimi načrti (več o tem je v delovnem sklopu Stebri preobrazbe).
- Poročila, pripravljena v okviru projekta, je MOPE uporabilo kot izhodišče za pripravo DCPS, ki se je formalno začela v 2025. Izdelovalec DCPS, ki ga je ministrstvo pridobilo z javnim naročilom, tako ni začel na začetku, temveč na že pripravljenih izhodiščih. Tudi priprava vizije in ciljev DCPS je osnovana na predlogu, ki je bil že pripravljen v okviru projekta Deep Demonstration. Ocenjujemo, da je bilo tako prihranjenih nekaj mesecev začetnih korakov, predvsem pa je na ta način zagotovljena večja širina pri obravnavi, saj so bili predhodno že vključeni različni deležniki in strokovnjaki iz slovenskega in mednarodnega prostora. Izhodišča naloge so tako preverjena v najširšem možnem krogu, vizija in cilji pa so utemeljeni na široko zastavljenem participatornem procesu.

Dodana vrednost rezultatov je, da so pripravljene s sodelovanjem slovenskih in tujih strokovnih inštitucij ter posvetovanjem in preverjanjem ustreznosti oblikovane vizije in portfelja z ministrstvi, povezanimi s sistemom mobilnosti.

Izzivi

- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je potrdilo vsebinsko ustreznost predloga vizije in portfeljskih ukrepov, kar potrjuje, da je bila podlaga pripravljena kakovostno in v skladu s pričakovanji. Celovita izvedba aktivnosti portfelja se sicer še ni začela, saj še ne teče hkratno izvajanje več ukrepov ter celostno spremljanje in povezovanje spoznanj, ki bi omogočala še močnejše učenje in krepitev zmogljivosti. Je pa MOPE podprlo uporabo pristopa »laboratorij politik« za obravnavo izziva v povezavi z mobilnostnimi načrti in njihovo izvedbo/uvajanjem v javni upravi.

Veriga vrednosti kritične surovine

V začetku leta 2025 so stekle vsebinske priprave na področju zadnje verige vrednosti – kritične surovine. Ekipa Climate KIC je pripravila zasnovo za pregled izhodiščnega stanja z relevantnimi deležniki, temu pa je sledil koordinacijski sestanek z MGTŠ. Glede na to, da na ministrstvu niso

mogli zagotoviti dovolj kadrovske zmogljivosti za ambicioznejši pristop in pripravo portfelja, je Climate KIC prilagodil pristop in aktivnosti usmeril v razvoj pilotnih projektov za dve kritični surovini s poudarkom na izrabi sekundarnih surovin. Izbrani sta bili glede na potencial za dostop do njih, kapacitet in področij dela raziskovanih in strokovnih institucij ter potreb industrije v Sloveniji. V sodelovanju z deležniki iz raziskovalnih organizacij in gospodarstva ter ob podpori ministrstev smo identificirali dve kritični surovini (fosfor in redke zemlje), za katere so se deležniki strinjali, da jih je vredno razvijati. Spodnja preglednica pa prikazuje ključne aktivnosti v letu 2025.

Področje kritičnih surovin – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Izvedba uvodne delavnice z zunanjimi deležniki in koordinacijski sestanek z MGTŠ	13. 03. 2025	21
Intervjuji z zunanjimi deležniki za razumevanje stanja in konceptualizacijo procesa dela	marec 2025	5
Večdeležniško srečanje za preverjanje interesa za identificiranje področij za razvoj pilotnih projektov	27. 05.2025	20
Sestanek za prioretizacijo kritičnih surovin	10. 06. 2025	12
Sestanek za usklajevanje deležnikov za pilot REE	19. 06. 2025	8
Sestanek za usklajevanje deležnikov za pilot fosforja	07.08.2025	3
Večdeležniški delavnici za obe opredeljeni področji	10. 09. 2025	16

Rezultati

- Pripravljen je t.i. scoping poročilo v katerem so predstavljene priložnosti, da Slovenija okrepi svoje mesto na področju kritičnih surovin. Identificirane so tudi določene vrzeli.
- Pripravljeni sta dve študiji izvedljivosti za dva pilotna projekta:
 - o Prvi je povezan redkimi zemljami in priložnostmi za recikliranje magnetov. V procesu izvajanja projekta se je pokazalo, da ima Inštitut Jožef Stefan že razdelano projektno nalogo za vzpostavitev Laboratorija za kritične surovine, materiale in tehnologije. Mestna občina Velenje je zainteresirana, da ta pilotni projekt umesti med svoje načrte. Tečejo pogovori glede možnih rešitev za čimprejšnjo umestitev projekta. Interes za izvedbo projekta je pokazalo tudi več podjetij (ZEOS, Magneti, Kolektor, itd.) pa tudi Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj.
 - o Drugi pilotni projekt se nanaša na fosfor in je šele v t.i. začetni/raziskovalni fazi in gradi na raziskovalnih zmogljivostih Kemijskega inštituta in njihovega Centra Center za razvoj, demonstracije in usposabljanje za brezogljivne tehnologije (DUBT), pri čemer povezuje tudi druge deležnike v regiji Zasavje (Ceroz, TKI Hrastnik) in izven nje, npr. Surovina.
- Pripravljen je tudi dokument v katerem so priporočila za to, kako lahko v državi sistemsko izboljšamo pogoje za podporo tema dvema pilotnima projektoma. Med priporočili so npr. oblikovanje programa in grozda za področje kritičnih surovin; mobiliziranje finančnih virov za podporo projektom na področju kritičnih surovin; poenostavitev pridobivanja dovoljenj za rabo odpadkov, itd.
- Rezultate dela smo predstavili tudi na sestanku [Programskega odbora za operativno usklajevanje znanstvenoraziskovalne in inovacijske politike](#), ki je bil 28. novembra 2025.
- Ključni rezultat projekta je, da smo uspeli povezati deležnike v ekosistemu. Za obe kritični surovini smo ugotovili, da lahko v Sloveniji sklenemo verigo vrednosti, s čimer lahko prispevamo k strateški avtonomiji države/Evropske unije.

Izzivi

- Omejene kadrovske zmogljivosti na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport, ki je nosilec dosjeja za kritične surovine niso omogočale podpore oblikovanju celotnega portfelja. Kljub temu pa so uspeli zagotoviti podporo pripravi dveh pilotnih projektov, kar predstavlja pomemben korak k bolj sistemskemu pristopu na tem področju.
- Področje kritičnih surovin potrebuje več strateške pozornosti na nacionalni ravni.
- Za izvedbo pilotnih projektov je bistven izziv povezan z zagotavljanjem virov financiranja, kar ponuja priložnost za iskanje novih, inovativnih modelov financiranja.

Sinergije med portfelji

Čeprav se v okviru projekta celovita aktivacija portfeljev ni pričela, so bile prepoznane povezave in sinergije med portfelji. Iz spodnje slike, ki prikazuje le nekaj primerov povezovalnih področij med verigami vrednosti, je razviden potencial celovite aktivacije portfeljev.

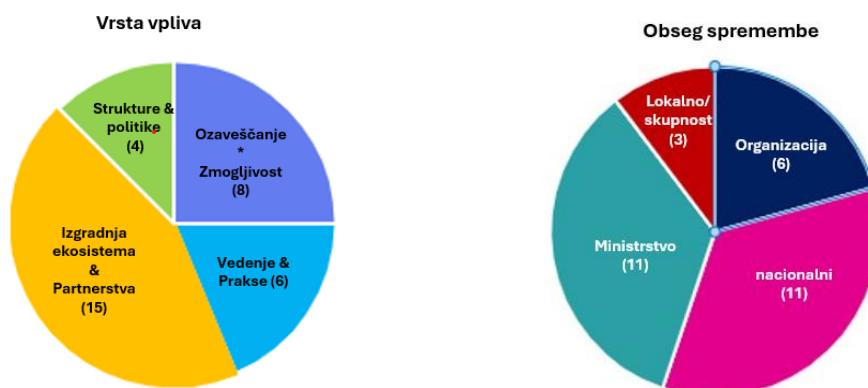

Sinergije med portfelji – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Izdelana raziskava o najpomembnejših spremembah	maj - junij	12
Zaključni dogodek osmišljanja	4. 12. 2025	30

Rezultati

- Pripravljeno je zaključno poročilo v katerem so povzeti ključni uvidi procesa osmišljanja.
- Poročilo o najpomembnejših spremembah za leto 2025. Analiza najpomembnejših sprememb je kvalitativna in participativna metodologija, s katero ugotavljamo ključne spremembe (pozitivne in negativne), ki so rezultat določene aktivnosti. V letu 2025 smo raziskavo ponovili in ugotovili, da je 12 respondentov identificiralo 11 sprememb. Te so bile bolj enakomerno razporejene glede štirih različnih področij identificiranega vpliva (npr. ozaveščanje in zmogljivosti; vedenjske spremembe in prakse; strukture, norme in spremembe politik; izgradnja ekosistemov/partnerstev). Pri vplivu je tudi v tokratni raziskavi največ sprememb prepoznanih na nacionalni/ministrski ravni, kar je razumljivo

glede na strukturo respondentov. Spodnji sliki prikazujeta kumulativne rezultate analiz iz leta 2023 in 2025.

- 4. decembra 2025 so udeleženci na temelju projektnih spoznanj prepoznali področja za nadaljnje delo:
 - o Grajeno okolje: po vzoru Green Village TU Delft, kjer gre za prostor, ki je namenjen inoviranju in preizkušanju novih tehnologij/rešitev na področjih povezanih z blaženjem in prilagajanjem na podnebne spremembe. Tak prostor bi sodelujočim olajšali odpravo ovir na področju trajnostne gradnje, vključno z rabo krožnih modelov. Vzpostavitev takega prostora bi bila zanimiva za povezovanje deležnikov iz raziskovalne in gospodarske sfere, podpirala pa bi tudi doseganje ciljev na različnih področjih izvajanja politik.
 - o Mobilnost: udeleženci so razvili koncept za nacionalno mrežo točk za sopotništvo, ki bi predstavljala stičišča za modernizacijo neformalne prakse »štopanja« in bi premostila vrzel v storitvah javnega potniškega prometa.
 - o Izkoristiti potencial projekta Stičišče za biogospodarstvo, ki ga koordinira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
 - o Nadaljevati z aktivnostmi, ki jih je projekt sprožil na področju kritičnih surovin.
 - o Zagotoviti prenos znanja na Slovenski center za krožno gospodarstvo.

Delovni sklop: Stebri preobrazbe

Za sistemsko delovanje na področjih verig vrednosti je ključna sposobnost akterjev na prečnih področjih. Od teh se projekt osredotoča na podjetništvo, izobraževanje in oblikovanje javnih politik. Ta področja tudi predstavljajo t.i. točke vzvoda s katerimi lahko ustvarimo pogoje, ki so nujni za spremembe, ki podpirajo razogljičenje in krožnost v identificiranih verigah vrednosti. Tako je v sodelovanju z relevantnimi deležniki mogoče prepoznati in izkoristiti nastajajoče povezave in priložnosti za nova medsektorska partnerstva.

Oblikovanje politik

Osnovna ideja projekta je bila, da v okviru priprave portfelja za vsako od verig vrednosti identificiramo izzive, ki bi bili primerni za obravnavo s pristopom laboratorija politik. Pri oblikovanju portfelja za področje mobilnosti je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo sprva predlagalo dva možna izziva, izbrali pa so področje izdelave/izvajanja mobilnostnih načrtov (MN). V reševanje izziva se je vključila ekipa Stičišča za oblikovanje politik⁵ na Ministrstvu za javno upravo, ki je po formalizaciji sodelovanja v partnerstvu s Climate KIC nudila podporo MOPE na treh ravneh (podpora pri izvedbi kompleksnejšega

⁵ Ekipa Stičišča za oblikovanje politik MOPE podporo pri obravnavi izziva povezanega z mobilnostnimi načrti nudi tudi v letu 2026. Stičišče za oblikovanje politik je projekt, ki ga s sredstvi ESRR sofinancira Evropska unija.

ukrepa iz MN MOPE, preverjanje možnosti za pripravo skupnega MN za lokacijo Langusova/Tržaška; preverjanje interesa za pripravo MN na drugih ministrstvih).

Rezultati

- Podpisana izjava o sodelovanju med Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo in Stičiščem za oblikovanje politik na področju mobilnostnih načrtov.
- Izvedena raziskava o potovalnih navadah zaposlenih štirih ministrstev na lokaciji Langusova 4/Tržaška 19 – 21.
- Pripravljena izhodiščna analiza za postavitve varovane kolesarnice na lokaciji.
- Pripravljena je beta verzija aplikacije za spodbujanje sopotništva.

Izzivi

- Za področje kritičnih surovin ni bilo mogoče izbrati izziva, ki bi ga lahko začeli obravnavati v času trajanja projekta, čeprav so deležniki prepoznali precej vsebin/področij, ki bi bile primerne za reševanje s pristopom laboratorija politik.

Podjetništvo

Za področje mobilnosti so bila izbrana štiri zagonska podjetja, ki so bila vključena v proces ocenjevanja potenciala za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov s pomočjo orodja Climate Impact Forecast (CIF). Na predlog medresorske delovne skupine na ravni državnih sekretarjev je Ministrstvo za javno upravo prevzelo koordinacijo za diseminacijo rezultatov metodologije za konsistentno zasnovano in spremljanje učinkov razpisov za področje krožnega gospodarstva. Tako je nastala pobuda, da se rezultati predstavijo Ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj (MKRR), saj je eden od ključnih akterjev pri koordiniranju in usmerjanju porabe sredstev (tudi za področje krožnega gospodarstva). Spodnja preglednica pa prikazuje ključne aktivnosti v letu 2025.

Podjetništvo – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Objavljen poziv za prijavo zagonskim podjetjem s področja mobilnosti	6. 02. – 10. 03. 2025	5 prijav (ena ni izpolnjevala pogojev)
Pripravljalni sestanki z izbranimi zagonskimi podjetji	marec 2025	4
Delavnica z izbranimi zagonskimi podjetji in drugimi relevantnimi deležniki – predstavitev orodja CIF	9. 04. 2025	11
Mentoriranje v zvezi s pripravo krožnih meril za razpise	17. 02. 2025	1 ura online
Sestanki povezani z diseminacijo/uporabo rezultatov (okvir z metodologijo in predlogi za nadgradnjo meril za krožne javne razpise)	7. in 18. 02. (MGTŠ) 27. 05., 13.06. 17. 07, in 08. 08 2025	Št. predstavnikov ministrstev je variiralo v povprečju so bili na posameznih sestankih 3 predstavniki ministrstev
Predstavitve rezultatov dela na rednem mesečnem sestanku OU in Posredniških teles	09. 09. 2025	25

Rezultati

- Izdelana je ocena potencialnih prihrankov emisij toplogrednih plinov za izbrana zagonska podjetja. Rezultati so bili pri vseh veljavni, pomembni in pozitivni, skupni ocenjeni potencialni prihranek pa je znašal 21.468 t CO₂eq/leto (ekvivalent 6 velikim vetrnim elektrarnam).

- Na temelju dela v okviru tega stebra je bil na SPS pripravljen predlog za spremembo strategije trajnosti upoštevajoč rezultate dela pri pripravi krožnih meril.
- Po več usklajevalnih sestankih z MKRR smo rezultate systemskega pristopa pri zasnovi razpisov predstavili na rednem mesečnem sestanku Organa upravljanja in posredniških teles. Poleg dela v stebru podjetništva smo zbranim predstavili tudi rezultate, ki so jih v okviru projekta dosegli na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije na Direktoratu za visoko šolstvo.

Izzivi

- V tem delovnem sklopu smo pridobili uvid, da obstajata potreba in zanimanje za uporabo bolj sistemskih pristopov in orodij pri pripravi razpisov za krožno gospodarstvo. Hkrati pa se tu kaže izziv zaradi razkoraka med to željo in še vedno prisotnim izvajanjem kratkoročnih, ad hoc in nepovezanih ukrepov/aktivnosti.
- MKRR je izrazilo interes za uporabo orodij systemskega mišljenja in inoviranja pri oblikovanju/izvajanju njihovih programov, kar predstavlja pomemben omik v razmišljanju in razumevanju njihovih koristi. Do zaključka izvajanja projekta še niso izkoristili priložnosti za začetek spoznavanja njihove praktične uporabe, a je na izkazanem interesu treba graditi.

Izobraževanje:

V tem stebru se je nadaljevalo poglobljeno delo, povezano z oblikovanjem končnega portfelja ukrepov, osmišljanja, v katerega je bila integrirana tudi izgradnja zmogljivosti. Nadaljevala se je tudi podpora pri oblikovanju meril za podelitev zelene nagrade v več kategorijah na področju visokega šolstva. V sklopu aktivnost je bila podprta tudi priprava strateških evalvacijskih vprašanj za končno evalvacijo NOO projektov. Poleg tega so se aktivnosti nanašale tudi na podporo ocenjevanju sprememb na spremembe v visokošolskih strokovnih študijskih programih. V okviru projekta smo izvedli tudi delavnice osmišljanja, ki so bile namenjene razmišljanju o pilotnih projektih NOO ne le z vidika izoliranih intervencij temveč večjega eksperimenta, ki kaže na to, kako se visokošolski sistem v državi vede pod pogoji večje avtonomije, investicij in inovacijskega pritiska. Spodnja preglednica pa prikazuje ključne aktivnosti v letu 2025.

Visokošolsko izobraževanje – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Prva delavnica osmišljanja	10.2. 2025	11
Pripravljalno srečanje za zeleno nagrado	19. 02. 2025	9
Druga delavnica osmišljanja	30. 05. 2025	11
Zaključna delavnica osmišljanja	03. 12. 2025	8
Redni dvotedenski sestanki	januar – december 2025	30 sestankov

Rezultati

- Izdelana je bila končna analiza portfelja za projekte, ki jih ministrstvo financira v okviru NOO. Ta vključuje tudi portfeljski kubus v katerega so umeščeni projekti vzdolž treh različnih osi. Pri umeščanju so uporabljeni tudi podatki/informacije spremljanja izvajanja projektov. Ti rezultati bodo služili pripravi ukrepov za naslednjo finančno perspektivo in bodp eden od vhodnih podatkov za pripravo nove resolucije o visokošolski dejavnosti

- Predlog zasnove za zeleno nagrado, ki jo bodo v različnih kategorijah podeljevali visokošolskim institucijam.
- Pripravljena priporočila za Načrt razvoja visokošolskega izobraževanja, ki ga mora ministrstvo pripraviti do sredine leta 2026.
- Pripravljeno poročilo z delavnic osmišljanja za znanje vrednotenja izvajanja NOO projektov in pripravo ukrepov za rabo kohezijskih sredstev v naslednji perspektivi.
- Predstavitev rezultatov dela na sestanku OU in posredniških teles (9. september 2025) ter na srečanju skupnosti za prakso 17. septembra. Na tej osnovi je v načrtu predstavitev pristopa in rezultatov tudi na MGTŠ – Direktoratu za lesarstvo (z decembra je predstavitev premaknjena v januar 2026).

Izzivi

- Izvrstno sodelovanje z Direktoratom za visoko šolstvo je bilo mogoče, ker so jasno artikulirali kakšno podporo potrebujejo pri svojih aktivnostih. Ekipe ministrstva je nadgradila zmogljivost za uporabo sistemskih pristopov, ki pa jo bo v bodoče treba uporabiti tudi pri sodelovanju z univerzami.

Delovni sklop: Vodenje in koordinacija programa

Redne dvotedenske sestanke za vodenje projekta in t.i. post implementacijske preglede smo preoblikovali, saj se je pokazalo, da ne služijo več izhodiščnemu namenu. V zasnovo novih srečanj t.i. Skupnosti za prakso na področju upravljanja - projekt Razogljčimo Slovenijo z modelom sistemskega pristopa Deep Demonstration smo poleg članov skupine za vodenje projekta vključili tudi predstavnike operativne delovne skupine. Skupnost za prakso se je srečevala v približno sedemtedenskih intervalih. Po prvih dveh srečanjih smo izvedli tudi nekaj intervjujev z udeleženci, da smo na ta način dobili povratno informacijo glede ustreznosti srečanj. Dnevni red prvih je bil zasnovan v treh sklopih: strateški pregled/update; poglobljena predstavitev (t.i. deep dive); navdihujoča praksa. Prva srečanja smo izvedli v digitalnem okolju, zadnja tri pa so bila izvedena v fizični obliki. Poleg srečanj skupnosti za prakso smo imeli tudi redne operativne sestanke za vodenje projekta.

Vodenje projekta – ključne aktivnosti	Datum	Število udeležencev/srečanj
Srečanja skupnosti za prakso na področju upravljanja	16. 04. 2025	Povprečno se je srečanj udeležilo med 7 in 15 udeležencev
	28. 05. 2025	
	16. 07. 2025	
	17. 09. 2025	
	12. 11. 2025	
Dvotedenski operativni sestanki za izvajanje projekta	10. 12. 2025	Predstavnice CKIC, MOPE, MJU
	januar – december 2025	
Sestanek MDS na ravni DS	11. 03. 2025	Člani_ce in namestniki_ce, zunanji udeleženci,

V obdobju poročanja se je enkrat sestala Medresorske delovne skupine na ravni državnih sekretarjev: 11.03. 2025

Rezultati:

- V okviru srečanj skupnosti za prakso smo predstavili različne vsebine in prakse s področij inoviranja politik, krožnega gospodarstva in sistemskega mišljenja. Med drugim smo udeležencem predstavili:

- Poudarke študijskega obiska v Veliki Britaniji, ki je bilo namenjeno spoznavanju različnih laboratorijev politik in drugih prostorov za inoviranje v javnem sektorju. Predstavljene so bile tudi teoretična izhodišča in primeri uporabe pristopa policy lab iz tujine. Poleg tega smo predstavili tudi projekt Stičišča za oblikovanje politik, ki ga izvaja MJU.
- Projekt vzpostavitve Slovenskega centra za krožno gospodarstvo Slovenije, ki ga financira MGTŠ, ter primer delovanja avstrijskega foruma za krožno gospodarstvo (Circular Economy Forum).
- Izkušnje in rezultate dela MVZI v okviru projekta, da bi tudi drugim ministrstvom predstavili koristi uporabe orodij systemskega inoviranja pri delu/na konkretnih področjih dela MVZI. Na tej osnovi je MGTŠ izrazil interes, da izkušnje MVZI predstavijo tudi vodstvu Direktorata za lesarstvo.
- Na osnovi predlogov udeležencev skupnosti za prakso smo:
 - Na zadnjih dveh srečanjih povezali področji systemskega mišljenja/inoviranja in zelenega javnega naročanja. S tem smo povezali izvajanje našega projekta s projektom Care 4 Climate. Zadnje srečanje je bilo praktično in je bilo namenjeno iskanju rešitev za boljše doseganje rezultatov na treh področjih zelenega javnega naročanja: hrana; stavbe (tudi v povezavi s 33. členom Gradbenega zakona); IT pisarniška oprema.
 - Pripravili predlog zasnove za morebitno oblikovanje pilotnega programa usposabljanj v javnem sektorju za področje systemskega mišljenja, ki bi jih lahko izvajala Upravna akademija.

Izzivi

- Identificiranje skupnih vsebin, ki povezujejo predstavnike različnih ministrstev in so lahko podlaga za nadaljnje/okrepljeno sodelovanje v skupnosti za prakso.
- Zagotoviti prenos rezultatov v delo Slovenskega centra za krožno gospodarstvo.

Priporočila za doseganje systemske preobrazbe na področju razogljichenja in krožnosti:

- **Nadaljnja krepitev voditeljstva za systemske spremembe:**
Za uresničevanje systemskih sprememb je ključno voditeljstvo, ki razume naravo kompleksnih izzivov in koristi systemskega pristopa in pogojev, ki so potrebni za tovrstne spremembe. Zato je v prihodnje treba ustvariti in izkoristiti priložnosti za krepitev in nadgradnjo znanj ter razumevanja glede koristi systemskega mišljenja na vseh ravneh upravljanja, zlasti pri vodstvu in srednjem managementu. Priporočamo vzpostavitev učinkovitih in stalnih mehanizmov učenja, izmenjave izkušenj, znanj in refleksije, za hitrejšo prilagajanje in usklajeno delovanja.
- **Še tesnejše povezovanje z deležniki in odprto inoviranje**
Smiselno je še bolj odpreti prostor za povezovanje s številnimi iniciativami deležnikov, ki lahko prispevajo k odprtemu inoviranju na področju politik razogljichenja in krožnosti. Strateško je priporočljivo podpirati odločitve, ki bodo prispevale k spremembi v kulturi delovanja in h kreptivi inovacijske kulture in dolgoročnega mišljenja.
- **Financiranje naj podpira systemsko preobrazbo**
Kjer je to možno je treba financiranje, strukturirati okoli podpore systemskim ciljem povezanih s prehodom v nizkoogljivo, krožno gospodarstvo. Priporočljivo bi bilo preobraziti pristop financiranja od projektnega/silosnega k portfeljsko zasnovanim podporam, kreptiti in razvijati

znanja glede uporabe inovativnih finančnih orodij ter zagotavljati boljše usklajevanje obstoječih instrumentov.

- **Sistemski pristop naj postane standard pri oblikovanju politik**

Zaradi koristi uporabe systemskega pristopa pri oblikovanju politik priporočamo njihovo širšo uporabo v vseh fazah priprave politik in/ali drugih strateških/programskih dokumentov. Ministrstva lahko z okrepljenim sodelovanjem in medsebojnim povezovanjem ukrepov prispevajo k boljši usklajenosti politik z realnostjo prepletenih sistemov in pripeljejo do manjšega izvedbenega primanjkljaja. S tem se bodo povečali skupni učinki in se bo okreпил prenos znanja med resorji.

- **Orodja systemskega inoviranja uporabiti pri priprav dokumentov za novo finančno perspektivo**

Rezultati projekta kažejo, da systemsko mišljenje lahko poglobljeno informira pripravo strateških/programskih dokumentov. Zato predlagamo, da se ta pristop integrira v pripravo novih dokumentov za naslednjo finančno perspektivo. Priporočljivo je, da se systemski pristop uporabi pri opredeljevanju prioritet in da se praksa priprave in izvajanja izoliranih projektov/tem premakne k portfeljskemu snovanju in upravljanju javnih sredstev. V sistem izvajanja je priporočljivo vključiti tudi mehanizme za sprotno učenje in prilagajanje.

- **Vzpostaviti vlogo posrednikov za reševanje systemskih izzivov**

Kompleksni systemski izzivi kot je prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo zahtevajo povezovanje različnih podsistemov. Zato je smiselno, da se za povezovanje deležnikov v teh podsistemih vzpostavi vloga posrednikov. Njihova naloga bo povezovanje različnih deležnikov v posameznem (pod)sistemu in med njimi. S tem bo mogoče olajšati in okrepiti koordinacijo in pospešiti uvajanje inovativnih pristopov/rešitev. Poseben potencial v tem kontekstu predstavlja tudi gradnja mednarodnih partnerstev, ki lahko povečajo dostop do znanja in izkušen in olajšajo prenos dobrih praks v naše okolje.

- **Krepiti institucionalno podporo za testiranje**

Razne oblike pilotnih projektov, oblikovanja testnih okolij in regulativnih peskovnikov omogočajo hitrejše učenje in zmanjšujejo tveganja ob pripravi ukrepov in/ali politik. Zato je priporočljivo, da se sistematično spodbuja uporabo in razvoj teh pristopov v praksi.

- **Konkretizacija strategij v konkretne ukrepe**

Za hitrejši prehod v krožno in nizkoogljično gospodarstvo je priporočljivo podpirati širitev pilotov in tesneje povezati področja raziskav in inovacij z industrijo. Prav tako sta pomembna krepitev čezsektorskih pristopov in razvoj ciljnih zakonodajnih in finančnih spodbud.

- **Redna uporaba osmišljanja in portfeljske analize**

Procesi osmišljanja in obravnave portfeljev prispevajo k sprejemanju boljših (strateških) odločitev. Zato priporočamo njihovo stalno vključevanje na vse ravni upravljanja ob hkratnem zagotavljanju jasnih mehanizmov odgovornosti, spremljanja napredka in ustrezne kadrovske zmogljivosti.

- **Razvoj sodelovalnih modelov in mrež**

Za ohranjanje in širjenje systemskega mišljenja v javni upravi je priporočljivo vzpostaviti široko mrežo in ob tem razviti strukturirane modele sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem ter na tem področju krepiti skupnosti prakse.

Predlogi za operacionalizacijo priporočil:

- **Nadaljnji koraki za sistemsko in celovito uporabo rezultatov projekta**
Priporočamo, da ministrstva nadgradijo rezultate tega projekta in jih uporabijo pri svojem delu. Predvsem se to priporočilo nanaša na področja obravnavanih verig vrednosti in stebrov preobrazbe. V primeru, da bi se pokazala potreba bi bilo priporočljivo pristopiti k zasnovi projekta, pri čemer bi izhajali iz rezultatov tega projekta, ki bi lahko kandidiral za primerna evropska (npr. Life IP, Horizon, itd.) ali nacionalna sredstva. Projekt bi podpiral in nadaljnjo krepitev kapacitet za sistemsko inoviranje na področjih, kjer so identificirane vrzeli. Tako krepitev zmogljivosti bi povezali predvsem z aktivnostmi za upravljanje portfeljev na izbranih področjih.
- **Slovenski center za krožno gospodarstvo gradi na rezultatih projekta**
Priporočamo, da ministrstvo, pristojno za gospodarstvo predlaga Slovenskemu centru za krožno gospodarstvo, da pri svojem delu uporablja tudi dognanja, spoznanja in druge rezultate tega projekta in pri tem okrepljeno sodeluje z nosilci koordinacije projekta in drugimi deležniki.
- **Nadaljevanje sodelovanja z uporabo spoznanj Skupnosti za prakso** tudi v Predlagamo nadaljevanje in širitev modela skupnosti prakse vključno z navezavo na druge nacionalne projekte, kot je denimo Care 4 Climate.
- **Podpora uvajanju usposabljanj za področje systemskega mišljenja in inoviranja**
Priporočamo razvoj in izvajanje rednih usposabljanj za javne uslužbenke, vodstva in strokovne službe.
- **Podpora izvedbi dveh pilotnih projektov za področje kritičnih surovin**
Pilotna projekta bi lahko pomembno okrepila slovenske zmogljivosti in ustvarila primere dobre prakse na področju krožne rabe kritičnih materialov.
- **Podpora razvoju in izvedbi projekta po vzoru Green Village (TU Delft)**
Tak projekt bi lahko postal osrednje nacionalno testno okolje za inovacije, nove tehnologije in rešitve na področju blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe. Pri tem bi bil poseben poudarek namenjen preverjanju inovativnih rešitev na področju grajenega okolja.
- **Podpora razvoju nacionalne mreže točk za souporabo vozil**
Vzpostavitev »mobilnostnih stičišč« bi lahko okrepila možnosti souporabe vozila in v kombinaciji z javnim potniškim prometom izboljšala pogoje za trajnostno mobilnost.

KPI	Povezan cilj in delovni sklop	Definicija KPI	Cilj	Skupni rezultati
KPI1	Aktivacija portfelja za posamezno verigo vrednosti DS1 Povezava s ciljem: Podpora razogljičenju ključnih verig vrednosti	# aktiviranih portfeljev	Ciljna vrednost (kumulativna) <ul style="list-style-type: none"> • 2023: 2 • 2024: 3 • 2025: 4 	Oblikovani so 4 portfelji/študiji izvedljivosti in so pripravljene za aktivacijo. Področja: grajeno okolje, prehranski sistem, mobilnost, kritične surovine.
KPI2	Sprostiti moč sistemske preobrazbe, upravljanja portfelja med seboj povezanih inovativnih aktivnosti prek točk vzvoda DS1 Povezava s ciljem: Podpora razogljičenju ključnih verig vrednosti	# zgodbe o sinergijah in sistemskih učinkih v portfeljih	Za ta KPI ni specifične letne ciljne vrednosti, ker ni namenjen le kvantitativnemu vidiku, ampak ima tudi kvalitativnemu vidiku ukrepov/aktivnosti portfelja. To pomeni, da ne prioretiziramo večjega števila zgodb, ampak tiste, ki odražajo sistemsko spremembo.	<p>14 - Z aktivacijo portfeljev še nismo začeli, je pa Poročilo o najpomembnejših spremembah iz leta 2023 identificiral 14 povezanih zgodb o sinergijah, ki so se ustvarila v času izvajanja projekta in so tako prispevala h krepitvi sistemskega vpliva.</p> <p>V okviru aktivnosti, ki se nanašajo na delo po pristopu laboratorija politik je bil pripravljen koncept zasnove javnega razpisa, ki bo namenjen svetovalni podpori za kuharje in organizatorje prehrane za bolj kakovostno pripravo obrokov iz lokalnih (ekoloških) živil. Rezultati so bili predstavljeni na sestanku medresorske delovne skupine za več lokalne hrane v javnih zavodih. Glede na to, da je povečanje porabe lokalne hrane v javnih ustanovah je eno od področij portfelja, to delo dokazuje vrednost portfelja za doseganje učinka.</p> <p>Poročilo o najpomembnejših spremembah iz leta 2025 pa prepoznava 7 dodatnih zgodb o spreminjanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MKGP je marca 2025 izhajajoč iz sodelovanja v okviru projekta DD in po navdihu irskega DD projekta začel strukturiran dialog za definiranje nove vizije. - MKGP je uvedel novo definicijo trajnostnega kmetijstva in kmetijsko – prehranskega sistema, v neposredni povezavi z delom opravljenim v okviru projekta. Zaradi sodelovanja v projektu se je razširil njihova perspektiva celotnega prehranskega sistema. - MKGP je prenovil sestavo Sveta za kmetijstvo in razvoj podeželja tako da so člani tudi drugi deležniki prehranske verige, da predlogi vključujejo širše deležniške poglede. Navdih za širitev sestave temelji na sodelovalnem delu med deležniki v prehranski verigi. - MGTŠ je podprlo Slovenski center za krožno gospodarstvo, ki je bil vključen v izhodiščnem predlogu projekta Deep demonstration. - MVZI je pripravilo analizo portfeljskega sistema z namenom, da trenutni visokošolski strokovni programi postanejo bolj odporni/prilagodljivi (saj so bili prvi za katere je bila narejena taka analiza) in da vključijo več vsebin zelenega prehoda. - Okvir mobilnostnega portfelja je MOPE pomagal preusmeriti razpravo od mobilnosti kot gradnje infrastrukture v smer razmišljanja o mobilnosti, kot podpora družbi. <p>Dodatne informacije so vključene tudi v poročilo o napredku pri KPI3.</p>
KPI3	Podpora odločevalcem, da sledijo možnostim za preobrazbo z ustvarjanjem vpogledov in povratnih zank nenehnega učenja in	# izluščenih spoznanj, ki vodijo v ukrepe v ali izven portfelja	Ta KPI nima določene letne ciljne vrednosti, ker ne predstavlja le števila temveč tudi kakovost učenja. Pričakujemo, da bo na letni ravni vsaj eno spoznanje vodilo k ukrepanju.	<p>10 ukrepov, ki izhajajo iz spoznanj zaradi izvajanja projekta</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potreba po zavezi vodstva za izvajanje projekta, ki smo jo prepoznali pri izvajanju 1. Faze projekta je vodila v ustanovitev medresorske delovne skupine na ravni državnih sekretarjev, ki skrbi za usmerjanje izvajanja projekta.

	<p>razmišljanja o dinamiki nastajajočih sistemskih sprememb DS2 Povezava s ciljem: Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov</p>			<ol style="list-style-type: none"> 2. MVZI je vzpostavil iterativen in stalen pristop za spremljanje in vrednotenje izvajanja pilotnih projektov, ki se izvajajo v okviru projekta Reforme visokega šolstva za zelen in odporen prehod v družbo 5.0. To je vključeno v smernice za upravičence. 3. MVZI je pri pripravi Usmeritev za izvajanje študijske dejavnosti za 2024/2025 med elemente ekosistema za napovedovanje potreb po kompetencah uvrstil tudi Celovit strateški projekt razogljičenja Slovenije s prehodom v krožno gospodarstvo (z modelom sistemskega prehoda Deep Demonstration) zaradi prepoznanega potenciala portfeljskega pristopa (npr. če bi pri portfelju prehranskega sistema ugotovili vrzel, da kmetom manjka znanje o krožnosti, bi bila to informacija visokošolskim zavodom pri oblikovanju vsebin študijskih programov). 4. MVZI se je odločil, da se bo naučil, kako vključiti portfeljski pristop za spremljanje pilotov NOO, pa tudi širšim namenom izvajanja ReNPVŠ, saj so zaposlili novo osebo za polni delovni čas z izkušnjami na področju raziskav in sodelovanja s šolskim sistemom. 5. MVZI je med izvajalci pilotnih projektov v okviru Reforme visokega šolstva za zelen in odporen prehod v družbo 5.0 ugotovil potrebo po skupnem razumevanju terminov s področja trajnostnosti, zato so z MOPE in EIT CKIC izvedli procesa priprave e-Vodnika in e-Pojmovnika, da bi pripevali k skupnemu razumevanju terminologije in možnih pristopov k ozelenitvi visokega šolstva. 6. Zaradi sodelovanja v projektu so na MVZI razumeli potrebo po bolj sistemskem pogledu pri vzpostavljanju mikrodokazil, zato so se povezali z MJU pri reševanju tega izziva s pristopom laboratorija politik in tako zagotoviti, da bo novi sistem usklajen in ustrezno vključen v zakon o visokem šolstvu. 7. Po delavnicah za krepitev zmogljivosti, so bili pripravljene predlogi za nadgradnjo meril pri krožnih razpisov. Pri tem so na MGTŠ upoštevali taksonomijo EU. To je prvi korak s katerim bo mogoče bolj sistemsko podpreti tako pripravljavce razpisov na različnih ministrstvih ter tudi informirati prosilce, kaj bodo pomembni elementi pri dodeljevanju točk. 8. MVI je na osnovi dela v okviru projekta identificiral vrzel, ki je pokazala, da v šolskem prostoru ni področje krožnega gospodarstva/krožnih šol ni razvito, niti umeščeno, zato so to področje kot prednostno umestili v razvojni projekt. Na podlagi eksperimentalnih in pilotnih projektov, ki bodo rezultat tega razpisa, bomo pridobili didaktična priporočila in pedagoške strategije. 9. MKGP je uvedel nove definicije trajnostnega kmetijstva in prehranskega sistema v zakone. Posodobili so sestavo Sveta za kmetijstvo in razvoj podeželja in vanj vključili druge deležnike iz prehranske verige. 10. MOPE je odločil za sodelovanje z MJU pri reševanju izziva v okviru Stičišča za oblikovanje politik na področju mobilnostnih načrtov. <p>Ta KPI je tesno povezan z aktiviranjem portfeljev in inherentnim uvajanjem novih tokov učenja, informacij in odločanja v strateške in v cikle priprave politik. Vendar je samo delo na portfelju (v njegovi zasnovi) privedlo do nekaj odločitev ministrstev, kar lahko vidimo pri odločitvah MKGP in MOPE.</p>
KPI4	<p>Izgradnja skupnosti izvajalcev praks s področja sistemskega inoviranja DS2 Povezava s ciljem:</p>	# povezav z drugimi DD projekti, in projekti EIT	Cilj: vsaj dve novi povezavi v času izvajanja projekta	<p>11 povezav - DD Irske in Gipuzkoa, NetZero Cities (Ljubljana), Resilient Regions (Gorenjska), EIT Food, EIT Culture & Creativity, EIT Community RIS Hub Slovenia, EIT Raw Materials, FoodValley, RRA Podravje, Circular Cities and Regions Initiative (CCRI). . Če pa upoštevamo</p>

	Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov			<p>posamezne oddelke v organizacijah je takih povezav 15 (npr. 3 oddelki v province Gipuzkoa, 2 oddelka na Irskem)</p> <p>V procesu je bilo vzpostavljeno tesno sodelovanje z irskim DDP, vključno z izmenjavo strokovnjakov, ki so prispevali k oblikovanju prehranskega portfelja. Povezave so bile vzpostavljene z dvema dogodkoma (Irska september 2023, Gipuzkoa junij 2024). Vzpostavljene so bile povezave z Nacionalnim ekonomskim in socialnim svetom (NESC) za pravičen prehod in z različnimi skupinami v okviru DAFM na področju ogljičnega kmetovanja, živilskih odpadkov in biogospodarstva, gozdarstva itd. Zlasti pa z oddelkom za podnebje in kmetijstvo.</p> <p>Posebne povezave v okviru izvajanja projekta DDP v Gipuzkoi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strateški oddelek v Svetu Gipuzkoe – pristop k upravljanju oblikovanja politik na participativne in eksperimentalne načine - Oddelek za zeleni prehod v Svetu Gipuzkoe – prehranski portfelj - Oddelek za podnebje – ravnanje z zavrženo hrano - Arantzazu Lab – participativni procesi, inoviranje politik, laboratorij politik - Agirre Lehendakaria Centre (ALC) – inovativno orodje za mapiranje. <p>Drug forum za mednarodne povezave je bila okrogla miza na visoki ravni o sistemskem financiranju, ki je bila organizirana 20. junija 2024 v San Sebastianu, s povabilom, ki je prispevke omejila le na najbolj vplivne in pronicljive ter omogočila medsebojni stik mednarodnim in lokalnim strokovnjakom. Udeležili so se ga 3 slovenski deležniki, 1 z Ministrstva za javno upravo in 2 z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.</p>
KPI5	<p>Odpreti možnosti financiranja z različnimi javnimi in zasebnimi instrumenti in organizacijami, ki jih zanima podpora prehod v krožno gospodarstva DS3</p> <p>Povezava z dvema ciljema: Podpora razogljičenju ključnih verig vrednosti</p> <p>Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja</p>	Višina sredstev (€) dodatnih zasebnih in javnih virov, ki jih bodo mobilizirana zaradi izvajanja projekta		<p>Novi možnosti financiranja, ki so bile identificirane za verigo kritičnih surovin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - STEP – javni razpis Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport v višini 80 milijonov EUR za obdobje 2025–2027. - Objavljen RRI razpis v okviru SPP v letu 2025. Sofinanciral bo inovacije in pilotne projekte, ki prispevajo k razvoju, krožnosti in trajnosti regije za obdobje 24 mesecev; pilot CRM fosforja bi lahko bil zelo primeren. - Circular Supply Chain Coalition (CSCC) – FedEx bi lahko zagotovil sredstva za vzpostavitev regionalnih vozlišč kritičnih surovin; potencialno 300.000 EUR v letu 2026. - Partnerstvo za surovine za zeleni in digitalni prehod – Evropska komisija bo med letoma 2026 in 2032 vzpostavila pobudo financiranja. Gre za "sofinancirano partnerstvo" v okviru Obzorja Evropa s predvidenim skupnim proračunom 300 milijonov EUR, od česar bi EU prispevala do 30 % upravičenih stroškov. - Ključni slovenski in mednarodni projekti so bili financirani prek instrumenta »Innovation Actions« programa Obzorje Evropa. Med kartiranimi projekti posebej izstopa INSIPRES. - CSA razpisi bi lahko prav tako predstavljali koristne priložnosti. <p>Identificirane so bile možnosti financiranja iz različnih virov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • za ukrepe grajenega okolja s sredstvi Podnebnega sklada • Evropska sredstva (CKIC je pripravil projekt, v katerem je bil partner za izobraževane ACS, a ni bil izbran za financiranje) • Zasebni viri – pomoč pri pripravi zagonskega podjetja (Grashka) z visokim potencialom na dostop do zasebnih investitorjev, ki so vključeni v mrežo EIT CKIC (500 investors strong).

				<p>Za vrednostno verigo mobilnosti so bile opredeljene nove možnosti financiranja, ki so vključene v poročilo Reconnaissance Insights, (glej str. 145-150)</p> <p>Kar zadeva zasebna sredstva, je Climate-KIC v portfelj s sedežem v Sloveniji dodal eno zagonsko podjetje in je prek programa Climate-SAFE in svoje investicijske mreže neposredno prispeval znesek 350.000 evrov v slovenska zagonska podjetja. Ta so razdeljeni med 7 zagonskih podjetij v storitvah in gotovini po 50.000. Čeprav ta zagonska podjetja niso neposredno povezana s projektom, ta sredstva prihajajo iz Climate-ClK-jevega investicijskega portfelja 1,5C z mrežo vlagateljev 500+ subjektov z velikim številom vlagateljev, ki delujejo v Sloveniji, med njimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pan-Adria Partners (https://www.pan-adria.com/) • Feelsgood Capital (https://www.feelsgoodcapital.com/) • Sofia Angel Ventures (https://sofiaventures.eu/) • Nesprit VC (https://nesprit.vc/) <p>Poleg tega si C-KIC prizadeva v naslednjih mesecih v sodelovanju z Bogatinom (https://www.bogatin.si/eit-climate-kic/) zagnati Slovenia ClimAccelerator.</p>
KPI6	Omogočiti eksperimentiranje in pilotno inoviranje ukrepov na področjih verig vrednosti sooblikovanjem laboratorija za politike preobrazbe in s tem krepiti krožno inoviranje v javnem sektorju DS4 Povezava s ciljema Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov	# in raznovrstnost javnih uslužbencev vključenih sv laboratorij politik, ki sodelujejo več kot dvakrat pri reševanju specifičnega izziva	Vključevanje deležnikov v to aktivnost bo odvisna od partnerjev iz Slovenije, zato kvantificirana ciljna vrednost ni določena.	<p>18 javnih uslužbencev je na srečanjih povezanih z reševanjem izzivov (grajeno okolje, mikro dokazila, prehranski sistem) sodelovalo več kot dvakrat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7 iz MJU - 3 iz MVZI - 6 iz MKGP - 2 z MOPE <p>Dodatno pa so bile v procesu pogovorov, delavnice v kontekstu reševanja izziva za področje prehranskega Sistema vključene tudi druge institucije: Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Ministrstvo za solidarno prihodnost, NIJZ, Kmetijsko gozdarska zbornica, Zveza združenj ekoloških kmetov, Mestna občina Kranj, OŠ Polhov Gradec, Vojnik in Veliki Gaber, Občina Velike Lašče, RAGOR, Vrtec Oton Župančič, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod RS za šolstvo, Dom starejših občanov Ilirska Bistrica, RRA LUR, IPoP, UKC – LJ, Splošna bolnišnica Novo Mesto, Ljubljanski krajinski park</p>
KPI7	Omogočiti eksperimentiranje in pilotno inoviranje ukrepov na področjih verig vrednosti sooblikovanjem laboratorija za politike preobrazbe in s tem krepiti krožno inoviranje v javnem sektorju DS4 Povezava s ciljema Vključevanje	# obravnavanih politik, pobud in oblikovanih ali izvedenih rešitev kot rezultat laboratorija politik	Cilj: vsaj ena politika/pobuda oblikovana ali izvedena za vsako od 5 verig vrednosti v času trajanja projekta.	<p>6 obravnavanih izzivov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izboljšanje stanja na področju rabe sekundarnih surovin (secondary raw materials) in naravnih materialov iz obnovljivih virov (nature based materials) v Sloveniji. V tem okviru smo identificirali možno točko izvoda – prenovo pravil za selektivno razgradnjo stavb. - V kontekstu obnove po ujmi, analiziranje možnosti za podporo pri spodbujanju trajnostne prenove in uporabe izvoda zelenega javnega naročanja <p>V procesu nismo oblikovali (začeli z izvajanjem) nobene rešitve, ker za to ni bilo interesa nosilnega ministrstva (selektivna razgradnja) ali za sodelovanje ni bilo pravih možnosti (npr. sanacija po poplavah).</p>

	podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov			<ul style="list-style-type: none"> - Podpora uvajanju mikrodokazil v visokošolsko izobraževanje (proces je izvedla ekipa SOP na MJU). - Dvig/izboljšanje oskrbe z lokalno hrano v javnih zavodih (volga zelenega javnega naročanja v institucijah) <p>Raziskovanje izziva se je zaključilo s pripravo koncepta za javni razpis, ki bo namenjen podpori kuharjem in organizatorjem prehrane v javnih institucijah, da izboljšajo kakovost pripravljenih oborokov (omenjeno pri KPI2).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predlagana je bila tudi tema za izziv s področja prehranskega sistema in sicer opredeliti strategijo za prehod v trajnosten in odporen prehranski sistem vključno z modelom upravljanja za prehransko politiko v Sloveniji, vendar zaradi kadrovskih zmogljivosti ministrstva se proces ni nadaljeval. - Na področju mobilnosti je MOPE identificiralo izziv v povezavi z mobilnostnimi načrti. V letu je sodelovanje pri obravnavi izziva teklo s Stičičem za oblikovanje politik in s CKIC. Delo se osredotoča na tri ravni: podpora MOPE pri izvajanju kompleksnejših ukrepov njihovega mobilnostnega načrta; identifikacija možnosti za pripravo skupnega mobilnostnega načrta na lokaciji Langusova/Tržaška; razumevanje priložnosti/možnosti za začetek priprave mobilnostnih načrtov na drugih ministrstvih/institucijah. <p>Za področje mobilnostne verige vrednosti je zdaj v teku prva faza – identificiranje izziva.</p>
KPI8	Omogočiti slovenskim zagonskim podjetjem in skupnosti podpornega okolja za podjetništvo (pospeševalniki, inkubatorji, itd.), da aktivirajo krožni poslovni razvoj in inoviranje poslovnih modelov na tem področju tako, da se izgradi močna mreža partnerjev/trenerjev in podnebno pozitivnih podjetnikov. DS4 Povezava s ciljema Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov	Količina napovedanega zmanjšanja emisij CO ₂ v podjetjih, ki bodo vključena v uporabo orodja Climate Impact Forecast	Specifična ciljna vrednost tega KPI je odvisna od zagonskih podjetij, ki bodo sodelovala. Zato ciljne vrednosti ni določene.	Skupni ocenjeni potencial pozitivnega podnebnega vpliva vseh 11 veljavnih rezultatov ¹ (7 od 9 ocenjenih podjetij iz kohort grajeno okolje ter prehranski sistem 2023–2024 ter 4 od 4 ocenjenih podjetij iz kohorte mobilnosti 2025) znaša 21.836 ton ekvivalentov CO ₂ na leto (+ 21 kt ekv. CO ₂ emisij od januarja 2025). Podrobnosti so na voljo na povezavi .
KPI9	Podpora preobrazbi vseh ravni izobraževanja v smeri krožnosti tako na kurikularni ravni kot na ravni zmogljivosti institucij. DS4	# inovativnih ukrepov iz pilotnih projektov NOO vključenih v portfelje projekta	Cilj: Vsaj 1 pilot iz programa NOO vključen v portfelj za posamezno verigo v obdobju izvajanja projekta	EIT CKIC je s pilotnimi projekti povezan posredno, prek MZVI. Vključen je tudi v proces spremljanja in ocenjevanja ter v razprave, ki redno potekajo na konferencah. Seznam projektov z morebitnim prispevkom k tistim vrednostnim verigam, ki so pripravljene za aktivacijo, je zdaj daljši – vendar z vidika projekta DD še vedno predstavljajo predvsem dodatno

	<p>Povezava s ciljema Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja</p> <p>Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov</p>			<p>analitično delo (tj. raziskovanje) za boljše razumevanje trenutnega stanja, pri čemer se uporablja portfeljski pristop za vključitev sistemske perspektive.</p> <p>Zanimiv in nepredviden primer vpliva projekta DD na področju znanosti ter visokega šolstva je bila uporaba sistemskih orodij za analizo dosežkov vseh pilotnih projektov, financiranih iz NOO, ter uporaba ugotovitev te analize za oblikovanje izhodišč za program kohezijska sredstva. Izkazalo se je, da je podpora programa DD veliko večja na ravni NOO kot celote, kot pa na ravni posameznih povezav med portfelji in konkretnimi projekti. Zaključki iz portfeljske analize, zlasti tisti, ki so se osredotočali na vlogo institucionalnih sprememb v visokem šolstvu, so bili vključeni v načrtovanje aktivnosti za financiranje s kohezijskimi sredstvi. Najpomembnejši zaključek je bil poudarek na krepitvi najbolj dejavnih raziskovalcev preko namenskih programov. Na ta način bodo lahko nova vsebinska področja v učnih načrtih, vključno s krožnostjo, sistemskim razmišljanjem in transdisciplinarnostjo, močno vključena v izobraževalne prakse celotnega sistema.</p>
KPI10	<p>Izgraditi globlji način sistemskega razmišljanja v spektru deležnikov in skupnosti in tako naprej razvijati zmogljivosti in znanje o izvajanju sistemskega inoviranja DS5 Povezava s ciljem Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov</p>	<p># število usposabljanj (ali katerekoli druge vrste izgradnje zmogljivosti) in sodelujoči/vključeni deležniki (npr. vključeni v izvajanje ukrepov za dvig zmogljivosti)</p>	<p>Cilj je izvesti aktivnosti dviga zmogljivosti na 6 področjih v obdobju izvajanja projekta z okoli 20 udeležencev na vsakem od tovrstnih dogodkov in sicer vsaj iz 4 različnih institucij v Sloveniji.</p>	<p>26 dogodkov za izgradnjo zmogljivosti na katerih je sodelovalo 154 deležnikov (povprečno 20/dogodek).</p> <p>Trije dogodki so se osredotočali na vključevanje krožnosti v javne razpise, v povprečju se jih je udeležilo 15 udeležencev (MOPE, MGTŠ, SPS). Prototipiranje krožnih razpisov: Tri delavnice so bile organizirane v Ljubljani in Mariboru med 9. in 11. decembrom. Udeležilo se jih je 14 oseb iz šestih institucij (MDP, MGTS, MVZI, MOPE, SPIRIT in SPS).</p> <p>Splošna gradnja zmogljivosti: organizirali smo tri delavnice v okviru delovnega sklopa laboratorij politik. Sodelovalo je 26 udeležencev z več ministrstev (MJU, MOPE, MZVI). Pet srečanj s področja sistemskega inoviranja v izobraževanju je pritegnilo 20 posameznikov iz različnih izobraževalnih institucij, poleg MOPE in MVI. Poleg tega sta bili organizirani dve srečanja na katerih so bile predstavljene osnove portfeljskega pristopa za MVZI (na vsakem 7 udeležencev).</p> <p>Gradnja zmogljivosti na področju kmetijstva: za to področje je bila ključna delavnica, ki je bila namenjena vzpostavitvi modela upravljanja v kmetijskem sistemu, ki se je udeležilo 20 oseb (30. maj 2024) iz različnih ministrstev in drugih deležnikov. Poleg tega je bila februarja organizirana spletna delavnica na kateri so bile predstavljene splošne značilnosti upravljanja portfelja (skupaj za deležnike s področja prehranskega sistema in gradenj). Na njej je sodelovalo 18 udeležencev iz različnih organizacij. Na teh delavnicah so udeleženci pridobili vpoglede v upravljanje portfelja s poudarkom na inovacijah v agroživilskem sektorju.</p> <p>Gradnja zmogljivosti na področju grajenega okolja: za to področje ta bili v delovnem sklopu laboratorija politik organizirani dve delavnici, obe sta bili namenjeni opredelitvi izziva. Prva je bila 17. februarja 2023 (spletno, sledila so delovna srečanja), druga pa 30. marca 2023. Na Slednji je bilo 22 udeležencev iz 12 organizacij. Osredotočale so se na izziv povezan s krožno gradnjo. Poleg tega, sta bila maja 2024 organizirana dva sestanka na temo upravljanja portfelja za grajeno okolje. Na prvem srečanju je bilo skupaj 9 predstavnikov 6 strokovnih institucij, vključno ZRMK, ZAG in InnoRenew in na drugem 17 predstavnikov iz 9 ministrstev. Kot omenjeno pri portfelju za prehranski sistem, je bila februarja organizirana spletna delavnica na kateri so bile predstavljene splošne značilnosti upravljanja portfelja (skupaj za deležnike s področja prehranskega sistema in gradenj). Na njej je sodelovalo 18 udeležencev iz različnih organizacij.</p>

				<p>Gradnja zmogljivosti na področju moderiranja in zbiranja uvidov: za predstavnike MVZI in CMEPIUS sta bili 21. in 22. avgusta organizirani dve dvourni delavnici. Cilj je bil seznaniti udeležence z razumevanjem in praktičnimi orodji za moderiranje in zbiranje uvidov participatornih pogovorov v želji, da pridobljeno znanje uporabijo pri organizaciji posveta, ki je bil namenjen razmišljanju o trenutnem programu Erasmus+ in kako bi lahko izboljšali prihodnji program. Udeležilo se ga je 7 oseb.</p> <p>Gradnja zmogljivosti za sistemsko inoviranje v javnem sektorju: Organizirani sta bili dve strokovni predstavitvi, ki sta bili namenjeni vodstvenemu kadru v javni upravi. Namen je bil, da se udeleženci seznanijo s sistemskimi inovacijami na splošno in kako jih je mogoče uporabiti v praksi pri pripravi politik v okviru projekta. Predstavitvi sta bili 27. novembra, udeležilo se jih je 18 posameznikov iz 7 institucij (MJU, MOPE, MNVP, MZ, MZI, MVZI, MKRR).</p> <p>Vloga oblikovanja pri trajnostni preobrazbi - Srečanje v okviru Stičišča za oblikovanje politik Srečanje bilo del sodelovanja Climate KIC v programu Marie Skłodowska-Curie skupaj z več vodilnimi šolami s področja oblikovanja in politik. Aidan Lapore, štipendistka programa, je 25. aprila 2025 ekipo Stičišča za oblikovanje politik predstavila, kako lahko transformativne metode oblikovanja prispevajo tako k oblikovanju strategij kot k izvajanju politik. Predstavitve je dostopna tukaj.</p> <p>Dve srečanja osmišljanja za ekipo MVZI v povezavi z uvidi iz programa NOO Potekali sta 10. februarja in 30. maja 2025. Osredotočili sta se na to, kako je mogoče ugotovitve iz NOO uporabiti za nadaljnjo sistemsko ozelenitev celotnega sistema visokega šolstva v Sloveniji. Srečanja je so-vodila celotna ekipa MZVI (kar prispeva k pristopu krepitve zmogljivosti "učenje skozi prakso", ki ga uvajamo v projektu Deep Demonstration), pri čemer je imel vsak član ekipe aktivno vlogo. Ugotovitve srečanj so prispevale h končni evalvaciji programa ter k programiranju naslednjega za naslednjo finančno perspektivo.</p>
KPI11	Učinkovito komuniciranje projekta in vzpostavljanje stikov z lokalnimi in mednarodnimi skupnostmi DS6	# zgodb objavljenih v nacionalnih in mednarodnih medijih	Ta kazalnik nima specifične ciljne vrednosti, ker ne predstavlja le količine, temveč tudi kakovosti in dosega zgodb	<p>Februarja 2025 je bil na spletni strani organizacije Friends of the Earth objavljen članek nizozemskega samostojnega novinarja Johna Stokerja o najnovjšem razvoju krožnega gospodarstva v Sloveniji. V ta namen sta bila intervjuvana ekipa CKIC ter slovenska partnerja z MJU in MOPE, ki sta delila zgodbo projekta Slovenia Deep Demonstration.</p> <p>Za namene diseminacije in nadaljnega deljenja znanja je ekipa CKIC predstavila projekt Slovenia Deep Demonstration, njegove rezultate, vpliv in vpoglede v slovenski prostor na dveh panelnih dogodkih, in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na konferenci Resilient futures: Integrating Circular and Regenerative principles with Smart Strategies for sustainable urban infrastructure, 13. marec 2025, Ljubljana, Program - Na panelni razpravi ob mednarodnem dnevu brez odpadkov, v organizaciji mestnega svetnika v Ljubljani, Denisa Strikovića, 2. april 2025. - Udeležba na panelni razpravi »Secondary Raw Materials and the Processing of Critical Raw Materials from Waste« na konferenci TBMCE, 4. September 2025, Portorož, Slovenija - Pripravljeno je poročilo s ključnimi sporočili in uvidi projekta in tudi pričevanji udeležencev v video formatu.

				<p>V DEL15.1 Annual progress brief Communication 2023.pdf je pregled vseh komunikacijskih aktivnosti do konca leta 2023, vključno s pregledom pokritosti poročanja v medijih, prav tako tudi članki, ki so jih napisali v C-KIC in jih tudi objavili.</p> <p>Z namenom nadaljnjega deljenja znanja, je bila strokovna predstavitev o sistemskem inoviranju posneta. Povezava je dostopna na MJU spletni strani projekta, pa tudi neposredno na povezavi https://videolectures.net/events/climateKic2024.</p>
KPI12	Doseči strateške cilje in omogočiti učinkovito izvajanje programa, uskladiti interese in odprava ovir za sodelovanje DS7	Pregled rezultatov izvajanja projekta v okviru skupine za vodenje projekta in povratna informacija CKIC glede doseganja letnih rezultatov	Ta kazalnik odraža vključevanje skupine za vodenje projekta v spremljanje doseganje rezultatov Okvira za spremljanje, vrednotenje in učenje. Kazalnik bo dosežen, če bodo enkrat letno rezultate pregledali v skupini za vodenje projekta.	<p>V Q1 je prišlo do podaljšanja obdobja izvajanja projekta, prilagoditve vsebine programa in spremembe pravne osebe (podpis 28. februar 2025).</p> <p>V letih 2023 in 2024 je bilo organiziranih 8 t.i. post implementacijskih pregledov. Čeprav so bila ta srečanja še vedno predvidena v prenovljenem delovnem načrtu, smo ta srečanja in sestanke skupine za vodenje projekta v letu 2025 preoblikovali v skupnost za prakso (CoP) za upravljanje.</p> <p>Glavni namen tega modela upravljanja je bil opolnomočiti ekipo, da preseže zgolj upravljanje projektov ter začne aktivno oblikovati prihodnost svoje prakse, s čimer se spodbuja kultura stalnega razvoja in soustvarjanja. Prav tako je bilo je bila sprejeta odločitev, da nekatere od srečanj skupnosti za prakso uporabijo za krepitev zmogljivosti, kot je opisano v KPI 10.</p> <p>V letu 2025 je potekalo 6 srečanj skupnosti za prakso.</p> <p>Poleg tega je CKIC četrtletno predlagal MOPE obsežna poročila o napredku programa in finančna poročila. Ta poročila so po potrebi pregledali tudi predstavniki drugih ministrstev, ki so sodelovali pri vsebinskem delu.</p>